

NAAN IN ANIJ

Kōttōpar ko an katak in:

- Kwaļok bwe Baibōļ ej Naan in Anij.
- Kwaļok bwe ewor an Anij maroņ ioon kōj armej.
- Kwaļok bwe ejjeļok bōd ak roļok ie.
- Kwaļok bwe Naan in Anij en jelōt wāween aņ mour.

Meļeļe ko reļap ilo katak in:

- Anij e kōņaan kōmņmao ippān armej.
- Anij e kajoor im ej pād ioon aolep men.
- Meļeļe eo eļap ilo Baibōļ ej bwe Anij ear kōpooj juon iaļ in lōmņor

Aolep men ko im je jeļā kōn Anij rej waļok ilo Baibōļ. Bwe en emņan ad katak maan ļok jej ai-kuj bōk jidik meļeļe kōn wāween an Anij litok Naan ko An. Eļañņe je jab tōmak Baibōļ innām naaj ewi wāween ad tōmak men ko Anij ej ba kōn mour indeeo, jerōwiwi, lōmņor, im er ļok wōt?

1. Anij e kōņaan kōmņmao ippān armej.

Meņe Anij e utiej im ejjeļok joņan, e kōņaan kōmņmao ippān armej ro me emōj An kōmņan er.



Jenesis 3:8 Im raar roņ ainikien Jeova Anij etetal ilo jikin kallib eo ke ear aemedļok...

Aolep jota Anij ear jambo ļok ñan ippān Adam im Ib bwe En bwebwenato ippāer. Anij ear letok Jeje ko re Kwōjarjar bwe jen maroņ in roņ ainikien ilo raan kein. Meņe Anij e jab kōnono ipped kōn lukkuun ainikien, Ej kōnono ñan kōj kōn Naan ko An, Baibōļ eo.



2 Timote 3:16 Jeje ko otemjej emōj letok kōn kakūrmool an Anij...

Baibōļ eo ej Naan in Anij, bōtab Anij ear kajerbal armej ñan jeje Naan ko An. Anij ear kajerbal tar-rin eņoul armej ñan jeje aolep book ko ilo Baibōļ, im ear dedeļok iumwin 1600 year. Ilo mool, Anij ej ri jeje Baibōļ, ak ear kaluur im kabwijeri elōņ armej bwe ren jei lukkuun jejetin naan ko An. Elōņ jiljinoņoul jiljino bok ko ilo Baibōļ. Elōņ 39 ilo Kallimur Mokta im elōņ 27 ilo Kallimur Ekāal.

Bōlen kwōnaaj ļomņak im ba, “Ewi tokjān men in?” Ekwe, kwon baj ļomņak kōn men in: meņe 40 armej iumwin 1,600 year raar je aolep in bok ko ilo Baibōļ, bok kein rej errā ippān doon! Ilo bar juon wāween ba, bok eo mokta im raar jei ilo Baibōļ 1600 iiō ko mokta jān book eo āliktata, bok in Revelesōn. Elōņ rej ļomņak bwe bok in Jenesis ear jeje ilo 1445 M.K.. Jon ear je bok in Reveleson ilo 90 A.D. Ak kwōn ba ta? Meņe tarrin 1500 year kōtaan iien jeje book kein ruo, rej errā ippān doon.

Kallimur Mokta			Kallimur Ekāal		
1	Jenesis	1445 M.K.	1	Matu	A.D. 50-70
2	Exodus	1445 M.K.	2	Mark	A.D. 50-70

Kalliṃur Ṣokta			Kalliṃur Ekāāl		
3	Livitkōs	1445 M.K.	3	Luk	A.D. 59-80
4	Bōnbōn	1445 M.K.	4	Jon	A.D. 80-90
5	Duteronomi	1445 M.K.	5	Jerbal	A.D. 63-85
6	Joshua	1367 M.K.	6	Rom	A.D. 57
7	Ekajet	1050 M.K.	7	1 Korint	A.D. 55
8	Rut	1050 M.K.	8	2 Korint	A.D. 57
9	1 Samuel	1000 M.K.	9	Galetia	A.D. 53
10	2 Samuel	980-970 M.K.	10	Epesōs	A.D. 62
11	1 Kiiñ	560 M.K.	11	Pilippai	A.D. 54
12	2 Kiiñ	560 M.K.	12	Kolosse	A.D. 61-63
13	1 Kronikel	420 M.K.	13	1 Tessalonika	A.D. 50
14	2 Kronikel	420 M.K.	14	2 Tessalonika	A.D. 50
15	Ezra	444 M.K.	15	1 Timote	A.D. 61-63
16	Nihimaia	408 M.K.	16	2 Timote	A.D. 64-65
17	Ester	470-465 M.K.	17	Taitōs	A.D. 63-65
18	Job	?	18	Pailimōn	A.D. 62
19	Sam ko	1450 - 450 M.K.	19	Hibru	A.D. 68
20	Jabon Kōnnaan ko	900-700 M.K.	20	Jemes	A.D. 49
21	Ekklesiastis	930-900 M.K.	21	1 Piter	A.D. 64
22	Al eo an Solomon	940-910 M.K.	22	2 Piter	A.D. 67
23	Aiseia	700-690 M.K.	23	1 Jon	A.D. 85
24	Jeremaia	610-585 M.K.	24	2 Jon	A.D. 85
25	Liaajl--	585 M.K.	25	3 Jon	A.D. 85
26	Ezekiel	571 M.K.	26	Jud	A.D. 66
27	Daniel	550-535 M.K.	27	Revelesōn	A.D. 95
28	Hoseia	830 M.K.			
29	Joel	830 M.K.			
30	Amos	760-755 M.K.			
31	Obadaia	848-841 M.K.			
32	Jona	760 M.K.			
33	Maika	750-700 M.K.			
34	Nahum	661-612 M.K.			
35	Habakkuk	606 M.K.			
36	Zepanaia	614 M.K.			
37	Haggeai	520 M.K.			
38	Zekaraia	520-470 M.K.			
39	Malakai	435 M.K.			

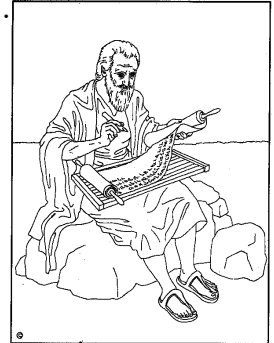
M.K. ej jutak kōn “ṃokta jān Kraist,” im A.D. ej kajin Latin im meḷeḷein “Ilo iiō an Irooj” (ālikin ḷotak an Jisōs).

Ejjeḷok iaan date kein (iien jeje) rej lukkuun in jejjet kōnke ro ri jeje raar jab ba nāāt eo im raar jeje. Bōtab kōn ad katak kake kobban book kein kajjojo je maroñ in jeḷā tarrin nāāt eo im raar jeje. Point eo ej bwe meñe elōñ 40 ri jeje re āinjuon jān doon, ilo laḷ ko rettoḷok jān doon im epepen ko rej āinjuon jān doon, aolep book ko 66 ilo Baibōḷ rej errā ippān doon im rejetak doon. Kōn men

in je jelā bwe Anij ear jeje Baibōl im Anij e ban oktak. Baibōl ej bok eo wōt im Anij Ear jei. Elōñ bwijin bok ko an kabuñ ko ipelaaken laļ in, ak elōñ juon wōt bok jān Anij. Ewi bok eo? Baibōl. Etke I maroñ in ba men in? Bwe bok ko jet re jab errā ippān Baibōl. Mool rej errā ilo jet men, ak rej jumae Baibōl ilo elōñ wāween ko jet. Baibōl wōt ej naan in Anij ñan kōj.



2 Piter 1:20,21 Im kom jelā men in mokta, bwe ejjelok naan in rükaanij an Jeje ko an ri kanaan ro kameleleik lok iaer. Bwe ejjelok naan in rükaanij ear itok kōn ankilaan armej: a armej raar kōnono jān Anij, kōn an Jetōb Kwōjarjar kakōnonoik er.



Eoon in ej kwaļok ñan kōj bwe Baibōl eo e jab waļok jān lōmņak ko an armej. Ej lōmņak ko an Anij. Anij ear kajerbal armej ñan jeje Naan ko An, im jej ña etan armej rein ro ri kaanan. Anij ear kajerbal armej rein ilo jilu wāween.

1. Jet iien Anij ear kōnono ippāer im raar roñ ainikien.
2. Jet iien Anij ear kōnono ippāer ilo vision ko.
3. Jet iien Anij ear liküt lōmņak ko ilo ļoļātāt ko aer.

Anij ear pād ioon armej rein im lale er bwe ren jeje naan ko me re jejjet im jimwe ekkar ñan anki- laan. Anij e kōņaan kōmņao ippād.

2. Anij e kajoor im Ej pād ioon men otemjej.

Elōñ armej ilo raan kein rej kajjioñ in kōkkure Baibōl. Rej ba bwe emņan Baibōl, bōtab e jab jej- jet im jimwe ilo aolep men. Rej ba bwe elōñ tojjin armej raar copy ki im ukot e Baibōl. Kōn men in elōñ bōd ko im roļok ko ie. Rej ba bwe jej aikuji bar jet bok ko ñan kajimweik im kabweikiļok Baibōl eo. Mool ke men in? Ekwe, baj lōmņak kōn men in. Elaññe Anij ej kajoor jān armej, im Baibōl ej Naan ko An, armej ro re maroñ ke kōkkure Baibōl? Jaab! Bwe? Kōnke Anij e kajoor im Ej pād ioon aolep men. Ejjelok e maroñ in jumæk Anij. Ejjelok e maroñ in demæk jerbak ko An. Elōñ ri etto ro raar kajjioñ in kōkkure Baibōl, bōtab emōj aer mej im jako, ak Baibōl eo ej pād wōt ñan kiiō.



Matu 5:18 Bwe e mool ij ba ñan kom, Ñan tōr eo lañ im laļ re jako, juon kakōļle edik ak juon jabōn edik e jāmin jako jān kien, ñan tōr eo naaj kajejjet men ko otemjejlok.



Luk 21:33 Lañ im laļ re naaj jako: a naan ko Aō re jāmin jako.



Sam 119:89 Ñan indeeo, O Jeova, Aņ in Naan e pen ilo lañ ko.



Aiseia 40:8 Wüjooj ej aemedļok, ut eo ej mejkuunļok; a naan jān adwōj Anij enaaj pen ñan indeeo.



1 Piter 1:25 A naan in Anij ej pād wōt indeeo. Im eñin naan emņan emōj kwaļok e ñan kom.

Jen lōmņak kōn jet men ko me rej kaņool bwe Baibōl ñe ilo peem kiiō ej errā ippān copy ko maktata im Anij ear jei.

Kein ka juon, Kallimur Mokta ear waļok ilo kajin Hibru. Eļap an kar ri Ju ro kakwōjarjare Kallimur Mokta. Raar kajerbal elōñ kain kakōļle ko ilo aer copy Kallimur Mokta bwe en jab wor irļok ñan jidik. Raar bwini aolep in leta ko ilo juon lain im je oran leta ko ilo jemļoken lain eo. Barāinwōt raar lale ta leta eo eoļaptata ilo juon lain im je leta in ilo jemļoken lain eo. Ilo 1947 juon ļaddik ear lale sheep ko nejin tarrin 15 mile jān Jerusalem. Juon iaan kidu laam ko nejin ear ko ñan lowaan juon roñ. Ļaddik in

ear kajjioñ in kako nabijlòk laam in kòn an kade kòn dekā. Ear roñ ainikien an juon jāpe rup. Elak deļoñ lowaan roñ eo ear lo elõñ jāpe ko kōmmani jān kle im re bool kòn peba ko re mor. Jet iaan peba kein rej copy ko in Kallimur Mokta emōj kōmmani tarrin 100 year mokta jān an Jisōs lotak. Copy kein rej errā ippān copy ko jej kajerbali ilo raan kein, im rej juon wāween kaṃool bwe Baibōļ ej Naan in Anij.

Kein ka ruo, Kallimur Ekāāl ear waļok ilo Kajin Greek. Tarrin lalem tujin copy me armej ro raar kōmmani kòn eltōn peir rej pād wõt ñan raan kein. Jidik wõt oktak ikōtaan copy kein. Waan joñak kein rej mōttan men ko me rej kaṃool ñan kōj bwe Anij ear kōjp- arok Naan ko An. Je maroñ jeļā ta ankilaan Anij. Je maroñ jeļā ta tōmak ko re mool.

Kein kajilu, Arkialoji (archeology) ej kaṃool bwe Baibōļ ej Naan in Anij. Arkialoji ej juon katak kòn menin etto. Armej rej katak kòn ri etto ro kòn aer lo elõñ men ko buļon bwidej ainwõt jikinkweilok ko, jeje ko, nuknuk, im aer lok wõt. Kòn an armej lo elõñ jikinkweilok ko, elõñ manit ko, elõñ jeje ko, im men ko jet, rej kile bwe Baibōļ ej mool. Emōj an waļok tujin im tujin men ko jān buļon bwidej me rej errā ippān naan ko ilo Baibōļ. Ak je jab lo men in ippān book ko an kabuñ ko jet. Ilo waan joñak, e jañin waļok juon men jān buļon bwidej ilo Amedka ñan kaṃooli bwebwenato ko me rej waļok ilo Book in Mormon. Book in Mormon ej kwaļok bwe juon reba kilelep ear pād ilo Amedka im ear toṛ jān rak ñan eañ. Ej ba bwe e lukkuun aetok reba in. Ekwe ewor juon reba aetok ilo Amedka, ak ej toṛ jān eañ ñan rak. Etan reba in ej Mississippi. Book an Mormon ej ba bwe Jisōs ear lotak ilo Jerusalem. Ekwe er kein mōttan men ko me rej kaṃool bwe bok ko jet re jab Naan in Anij.

3. Ewi melele eo eļap ilo Baibōļ?

Aolep uwaak ko ñan inepata ko im problem ko jej wōnmaeki ilo laļ in rej pād ilo Baibōļ.



Hibru 4:12 Bwe Naan in Anij ej mour im jermal wõt, im ekkañ jān jabdewõt jāje ruo mejān, im ej wie im bukwe an armej im jetōb, im mokwōj ko im nonnonmeej, im e mōkaj an kile lōmṃak ko im pepe ko an bōro.

Baibōļ ej kōnono kòn elõñ kain bwebwenato. Ej kwaļok elõñ kain melele. Ilo juon wāween ba, Baibōļ e mwilaļ. Ñan waan joñak, eļañne juon armej ej ba kajjien mōñ juon bar armej, e nañin aolep iien enaaj āindein an kōmmelele: “Kwōj jeļā ke kajjien Iaļ ñan Mej ak Ākalar?” Eļañne armej eo juon e jaje kajjien iaļ kein, enaaj pen an jeļā ia eo mweo kōnono kake ej pād ie. Ilo Baibōļ elõñ juon iaļ, ak ilo bar juon wāween ba, elõñ juon melele eo eļap. Eļañne je jab jeļā iaļ in, e ban po lōmen ad melele kòn melele ko jet ilo Baibōļ.

Aolep melele ko jet rej ekkejel ippān melele in eļap. Ewi? Emōj an Anij kōpoje juon iaļ ñan lōmoṛen kōj jān jerowiwī im mej bwe jen maroñ in roļ ñan Ippān. Eñin melele eo eļap ilo Baibōļ! Anij ear kōmmane juon plan eļap bwe En lōmoṛen kōj jān jerowiwī im mej. Ear kōpooj juon plan bwe jen maroñ in erreō jān jerowiwī im wānōk imaan Mejān. Ear kōpooj juon iaļ bwe jen maroñ in roļ ñan Ippān im jokwe Ippān ilo aiboojoj im mōñōñō ñan indeeo.



2 Timote 3:15-17 Im jān ke kwōj ajri, kwaar jeļā jeje ko re kwōjarjar, ko re maroñ in kamālōtlōt eok ñan lōmoṛ kòn tōmak eo ej ilo Kūrai Jisōs. Jeje ko otemjej emōj litok kòn kakōrmool an Anij, ej barāinwõt wor tokjeir kòn katakin, im kauwe, im kajimwe, im kōjjeļaik armej ilo kwōjarjar; bwe armej karijeran Anij en weppān im emōj kakōmanman e ñan jermal emman otemjej.

Kajjitōk ko:

1. Ewi juon men im Anij e kōḡaan kōḡmane ippān armej?
2. Etke Anij ear loḡok Adam im Ib ilo aemedḡok in jota?
3. Anij ear kajerbal wōn bwe En jeje Baibōḡ?
4. An Anij letok Baibōḡ ḡan kōḡ ej kwaḡok ta kōn ḡwilin Anij?
5. Tarrin jete armej raar jeje bok ko ilo Baibōḡ?
6. E bōk tarrin jete iiō bwe en tōprak aolep in Baibōḡ?
7. An Anij kōḡparok Baibōḡ jān jorrān ej kwaḡok ta kōn ḡwilin Anij?
8. Ewi meleḡe eo eḡap ilo Baibōḡ?